

चिन्वन्तीति विचितः विवेकेन चयनस्य कर्तारः त्वां विचिन्वन्तु विवित्तं कुर्वन्तु
सारासारविवेकं कृत्वा सारभूतं समूहयन्वित्यर्थः ॥ २४ ॥

a. अभि त्वं देवः सवितारमोण्योः कविक्रतुमर्चामि सत्यसंवत् रत्नधामभि
प्रियं मतिं कविम् ॥

ऊर्धा यस्यामतिर्भा अद्विद्युत्सवीमनि हिरण्यपाणिरमिमीत सुक्रतुः कृ-
पा स्वः ॥

b. प्रज्ञाभ्यस्त्वा ॥ c. प्रज्ञास्त्वानुप्राणन्तु प्रज्ञास्त्वमनुप्राणिहि ॥ २५ ॥

का° [७. ७. १२. १३.] सोमोपनहनं द्विगुणं चतुर्गुणं वा स्तृणाति प्राग्दशमुदग्वा
तस्मिन्सोमं मिमीते दशकृत्वोऽभि त्यमितीति । सावित्र्यष्टिः । त्वं तं सवितारं
देवमभ्यर्चामि सर्वतः पूजयामि । किम्भूतं देवम् । ओण्योः द्यावापृथिव्योरन्तरा
वर्तमानमिति शेषः । ओण्योरिति द्यावापृथिवीनामसु [निघ° ३. ३०. (20.)] पठि-
तम् । तथा कविक्रतुं कविः क्रतुः यस्य तं मेधाविकर्माणम् । सत्यसवं सत्यः स-
वो यस्य अवितथप्रेरणम् । तथा रत्नधाम् रत्नानि दधातीति रत्नधास्तं रत्नानां
धारकं पोषकं दातारं वा । अभिप्रियं (21.) सर्वतः प्रीतिविषयम् । मतिं मन्यत
इति मतिस्तं मननयोग्यम् । कविं क्रान्तदर्शनम् (22.) । किं च यस्य सवितुर्भा
दीतिः अमतिः केनापि मातुमशक्या सती ऊर्धा गगनाभिमुखी सवीमन्यद्विद्युत्तत्
सवः प्रसवः प्रवृत्तिर्नक्षत्रादीनां यस्मिन्स सवीमा तस्मिन्गगनप्रदेशे सर्वाणि व-
स्तूनि द्योतयन्ते (23.) ॥ यद्वायमर्थः । यस्यामतिरात्ममयी भा ऊर्धा गगने सर्वम-
द्विद्युत्तत् । अमाशब्द आत्मवचनः आत्ममयी ततिर्मतिर्वा अमतिः । तन्यतइति
ततिः दीप्तिः । मतिरपि प्रकाशवृत्त्यादीतिः । अमाततिशब्दस्य वा अमतिभावः
(24.) । सवितृभावविशेषणम् । आत्मप्रकाशमयी ततिर्मतिर्वा यस्य भाः अद्विद्यु-
त्तत् । किंनिमित्तम् । सवीमनि अनुज्ञानिमित्तं सर्वान्कर्मण्यनुज्ञातुमित्यर्थः । पु
प्रसवैश्वर्ययोः [धा° २२. ४३.] । वृस्तृस्तुभ्य ईमनिजिति (25.) ईमनिच् । गुणावदि-
शौ । सवीमा (26.) प्रसवोऽनुज्ञेत्यभिधानम् ॥ स स्वरादित्यः । कृपा कल्पनं
कृप् तया कृपा कल्पनया अमिमीत सोममिति शेषः । एतावान्सोम इति तदीयं